

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.I. 35.110/2023/6.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője: Méhes és Horváth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: név

ügyvéd) cím5

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

(Cím1)

Az alperes képviselője: név1 kamarai jogtanácsos

(Cím4.)

A per tárgya: adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes 9. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Budapest Környéki Törvényszék
9.K.702.037/2022/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 9.K.702.037/2022/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen be az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az adóhatóság egy adós céggel szemben lejárt esedékességű, megfizetni elmulasztott adó és adók módjára behajtandó köztartozás kapcsán végrehajtási eljárást

folytatott. A végrehajtási eljárás során a pénzügyintézet arról tájékoztatta az adóhatóságot, hogy az adós bankszámláján 28.448 EUR összeget tart nyilván, amelynek hatósági zárolását a Budapesti Rendőrfőkapitányság rendelte el. A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság ítéletében többek között arról rendelkezett, hogy az adós cégnek a bankszámláján lévő EUR lefoglalását megszünteti és azt az adós cégnek kiadni rendeli. Az ítélet 2022. május 10. napján emelkedett jogerőre.

[2] A felperes 2022. május 27. napján kérelmet terjesztett elő, amely arra irányult, hogy az adóhatóság a végrehajtási eljárásban tartózkodjon az adóssal szemben minden olyan végrehajtási cselekmény foganatosításától, így hatósági átutalási megbízás kibocsátásától is, amely az adós bankszámlájára tévesen átutalt egyéb érdekeltet megillető EUR pénzügyösszeg elvonására irányulna. A kérelem indokaként előadta, hogy a 28.448 EUR összeg átutalására tévedésből került sor, a megbízást vissza kívánta vonni, de az eredménytelen maradt, az összeget 2019. március 05. napján jóváírták az adós számláján. Utalt arra is, hogy az adóssal szembeni kényszerelőírési eljárásban bejelentette igényét a tévesen átutalt összeg vonatkozásában jogalap nélküli gazdagodás jogcímén. Kétséget kizáróan megállapítható, hogy az összeg az ő tulajdonát képezi, arra igényt tart. Álláspontja alátámasztására hivatkozott a Kúria Pfv.20.593/2011/5. szám alatt közzétett döntésére. Nézete szerint az adóhatóság nem rendelkezik jogalappal arra, hogy a felperest megillető összeget elvonja jogviszony hiányában.

[3] Az elsőfokú adóhatóság a 6416894069. számú végzésében a felperes kérelmét elutasította, arra hivatkozással, hogy az adóssal szemben lejárt esedékességű köztartozást tart nyilván, amelynek végrehajtására az adóhatóság nem csak jogosult, de egyben köteles is. Hangsúlyozta, hogy az érintett bankszámla az adós tulajdonában áll, az adóhatóság és az adós közötti jogviszony tekintetében a bankszámlán elhelyezett összeg eredete nem vizsgálandó.

[4] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 6445818515. számú végzésével az elsőfokú döntést eltérő indokolás mellett helyben hagyta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes keresetében a másodfokú végzés megsemmisítését kérte, arra hivatkozva, hogy a felperes által tévesen átutalt összeg a felperest illeti, az nem vonható végrehajtási eljárás alá. Az alperes nem járhatott volna el másként, csak a jóhiszeműség elve alapján, nem csorbíthatta volna a felperes jogát. Az alperes meggyőződött a felperes igényének megalapozottságáról, a téves átutalás tényét nem vitatta. Nem kizárt, hogy a végrehajtási cselekmények nem jogellenesek, azonban a jóhiszeműség és a tisztességes eljáráshoz való jog alapelvét sérti, ha az adóhatóság olyan cselekményeket végez, amelynek következtében ő maga egy kötelelem révén kötelezett pozícióba kerül és vele szemben lehet majd ennek alapján igényt érvényesíteni. Ezzel sérül a költséghatékonyság elve, mivel a felperes igénye

megtérülhetne az adósnál fellelhető összegből, azonban ennek elvonása további eljárásokat generál, mellyel összefüggésben költség merül fel.

[6] Alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság döntése

[7] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak.

[8] Hangsúlyozta, hogy az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.) 1. § (1) és (4) bekezdéseinek rendelkezéseiből egyértelműen levonható az a következtetés, hogy az Avt. rendelkezéseit kell alkalmazni az állami adó- és vámhatóság, valamint az önkormányzati adóhatóság által megállapított, nyilvántartott, törvényen alapuló fizetési kötelezettség végrehajtása során. Az Avt. 3. §-a kimondja, hogy e törvény, valamint adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (továbbiakban: Air.) és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) eltérő rendelkezése hiányában az adóhatóság által fogatosított végrehajtási eljárásban a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a Vht. 9. §-a alkalmazásának nincs helye. Utalt az Avt. 5, 6 §-ira, a Vht. 7. § (3) bekezdés a) pontjára, 79/A § (1), 82/A § (1), 82/A § (2), (3) bekezdéseiben foglaltakra, továbbá az Avt. 42. § (1) bekezdésében írtakra. Hangsúlyozta, hogy a tárgyi ügyben annak van érdemi jelentősége, hogy az adósnak lejárt esedékességű, végrehajtható tartozása áll fenn, és a végrehajtási eljárás a kérelem elbírálásának időpontjában nem szünetelt. A számlavezető pénzügyi intézmény és az adós közötti, továbbá az adóhatóság és az adós közötti jogviszony tekintetében a bankszámlán elhelyezett összeg eredete nem vizsgálendő. Nincs olyan tételes jogszabályi rendelkezés, amely arra kötelezné a pénzügyi intézményt, hogy a bankszámlán, illetve a pénzforgalmi számlán nyilvántartott összeg eredetét, jóváírás jogcímét vizsgálja, egy a Vht. alapján kibocsátott hatósági átutalási megbízás esetén. Hasonlóképpen az alperesnek sincs jogszabályi lehetősége, hogy a kérdéses pénzügyi összegre vonatkozó tulajdonjog kérdésében állást foglaljon.

[9] A Fővárosi Ítéltábla hivatkozott jogerős ítéletében egyértelműen az adós cégnek rendelte kiadni az EUR összeget. A felperes esetleges igénye nem képezte akadályát az adóssal szemben folytatott végrehajtási eljárásnak, ennek keretében konkrét végrehajtási cselekmény fogatosításának. Hangsúlyozta, hogy a felperes az adóssal szemben érvényesítheti követelését polgári perben, jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[10] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az alperes végzésének megváltoztatása, a felperes keresetének teljesítése érdekében, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, és az alperes végzésének megsemmisítés érdekében, míg harmadlagosan a jogerős ítélet megváltoztatásával az alperesi végzés megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését indítványozta.

[11] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte és alkalmazta az ügy eldöntésének alapjául szolgáló jogszabályhelyeket, emiatt az ügy érdemére vonatkozóan téves jogi következtetést von le. Hangsúlyozta, hogy az Avt. 2. §-a szerint a végrehajtási eljárásban az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (továbbiakban: Air.) és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) szabályait kell alkalmazni. Az Air. 2. §-a szerint az adóhatóság a szakszerűség, a hatékonyság és a költségtakarékosság érdekében úgy szervezi tevékenységét, hogy az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen és az adózónak és az eljárás egyéb résztvevőjének és az adóhatóságnak is a legkevesebb költséget okozza. Az Air. 4. §-a szerint az adóhatóság az eljárás során az érintett ügyre vonatkozó tényeket veszi figyelembe, minden bizonyítékot súlyának megfelelően értékeli, döntését valósághű tényállásra alapozza.

[12] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság döntése eltért a Kúria által Pfv.20.593/2011/5. szám alatt közzétett eseti döntésében foglaltaktól. Eszerint a tényállás szerint a felperes tévesen utalta át az adós számlájára a 2.000.000 Ft összeget, ezért a felperes jogalap nélkül átutalt összeget az adóstól követelhetette volna vissza, tekintettel azonban arra, hogy a pénzösszeg időközben az adóstól az adóhatósághoz került, a gazdagodás már nem az adósnál, hanem az adóhatóságnál jelentkezett. A Kúria szerint ebben az esetben az adóhatóság a perbeli pénzösszeghez, a gazdagodáshoz a felperes rovására és a felperes viszonylatában jogalap nélkül jutott. Nézete szerint az alperes eljárása során nem járhat el akképp, hogy a jóhiszeműség elvének megsértésével az eljárásban egyébként érdekelték, így a felperes jogát, jogos igényét csorbítsa. Alperes tudomással bírt a felperesi igényről, annak megalapozottságáról meggyőződhetett, bizonyított, hogy ez az összeg a felperes által tévesen került átutalásra, azt az alperes sem vitatta, ezzel ellentétes megállapítást nem tett. Lehetséges, hogy a végrehajtási cselekmények nem jogellenesek, azonban a jóhiszeműség és tisztességes eljáráshoz való jogot alapvetően sérti, ha az adóhatóság olyan cselekményeket végez, amely nyomán ő maga fog majd egy kötelemben kötelezett pozícióba kerülni és vele szemben igényt fognak érvényesíteni. Ez sérti a költséghatékonyság elvét is.

[13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta. Állította, hogy a felperes által hivatkozott kúriai döntés eltérő tényállás mellett született, mert bár mindkét per egy folyamatban lévő végrehajtási eljárás kapcsán került megindításra, de jelen ügy megítélése közigazgatási bírósági felülvizsgálat körébe, míg a végrehajtási igényper a polgár jogi felülvizsgálat körébe tartozik. Érdemi különbség az is, hogy a Kúria által elbírált ügyben egy, a számláról már beszedett pénzösszeg tekintetében született döntés, jelen perben azonban a felperesi kérelem lényegét tekintve a jogszerűen elrendelhető végrehajtási cselekmény jövőbeli korlátozására irányult. Hangsúlyozta továbbá, hogy egy eseti döntés kimondta, hogy minden olyan összeg, ami az

adós pénzforgalmi számláján van nyilvántartva, az adóst megillető pénzösszegnek minősül, amennyiben nincs kivonva az adós szabad rendelkezése alól.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.

[15] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül.

[16] Jelen ügyben a felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság által az adóvégrehajtás kapcsán helytállóan ismertetett tételes jogi előírások megsértésének hiányában, pusztán a felperes által felhívott alapelvi előírások megalapozzák-e az alperesi döntés jogszerűtlenségét.

[17] Az Art., és Air. alapelvi rendelkezései általános törvényi követelményeket határoznak meg az eljárás valamennyi résztvevője számára. Az adóhatósági eljárás teljes folyamatában jelen vannak, érvényesülésüket az egyes tételes jogi rendelkezések is biztosítják.

[18] A felperes által hivatkozott költséghatékonyság elve azt fejezi ki, hogy az adóhatóság a szakszerűség, a hatékonyság és a költségtakarékosság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy – a tényállás tisztázására vonatkozó követelmények sérelme nélkül – az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen, és az adózónak, az eljárás egyéb résztvevőjének és az adóhatóságnak a legkevesebb költséget okozza. Az, hogy az eljárás melyik szakaszában milyen végrehajtási cselekmény zajlik, az eljáró hatóság döntésétől függ. Általánosságban elmondható, hogy az a cselekmény indokolt, ami gyorsan és hatékonyan, költségkímélően téríti meg az adóhatóság követelését, és az arányosság elvének figyelembevételével az adóst a legkisebb mértékben korlátozza. A költséghatóság elvének az érvényesülése azonban nem ad felhatalmazást az adóhatóságnak arra, hogy átlépjen az adóvégrehajtásra vonatkozó, kógens jogi rendelkezéseken és ebben az eljárásban vizsgálja az adós folyószámláján megjelenő pénz eredetét, tulajdonosát. A végrehajtásra vonatkozó szabályok tartalmazzák az intézkedés elleni jogorvoslati lehetőségeket, mellyel a felperes is élhetett volna. (végrehajtási kifogás, igényper) A pénzösszeg tulajdonlására vonatkozó adóhatósági tudomás megfelelő módon előterjesztett jogorvoslati kérelem hiányában nem gátolja a végrehajtási cselekmények elrendelését.

[19] A jóhiszemű eljárás elvének követelménye az adózó és eljárás egyéb résztvevője számára megfogalmazott, a jogai gyakorlására vonatkozó szabály, így ennek megsértése nem állapítható meg az alperes részéről.

[20] Az Alaptörvény XXIV. cikke önálló, az ügyintézés alapjogaként ismeri el a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot. Az alapjogi védelem kiterjed többek között a részrehajlás nélküli, tisztességes, észszerű határidőn belüli ügyintézésre, a hatósági aktusok törvényben meghatározott indoklására és a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére.

A közigazgatási szerv a jogalkalmazás során, a konkrét eljárásában nem hagyhatja figyelmen kívül az ügyfél jogait, egyidejűleg kell teljesítenie közérdekvédelmi és szubjektív jogvédelmi funkcióját. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában nem azonosított a XXVIII. cikk (1) bekezdésének tartalmát meghatározó, abszolút jogot, azonban elismerte a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog tartalmához tartozó számos részjogosítvány alapjogi jellegét (pl. a hatósági eljárás időbeli dimenziója, a határozat közlése és a közlés módja, valamint a fegyveregyenlőség joga {lásd 3223/2018. (VII. 2.) AB határozat Indokolás [29], [31]–[33]})

[21] A tisztességes eljárás sérelmével kapcsolatban a Kúria az Alkotmánybíróság ezen elv vonatkozásában hozott döntéseire támaszkodott és állapította meg, hogy a perbeli eljárásban ennek sérelme sem állapítható meg.

[22] Helytálló az alperes részéről a felülvizsgálati ellenkérelemben is kifejtett azon érvelés, hogy a felperes által hivatkozott polgári döntés egy végrehajtási igényper keretében született, míg jelen eljárás közigazgatási döntés jogszerűségének megállapításáról szól, amiben a felperesi kérelem elutasításának jogszerűségét vizsgálja a bíróság. Az elsőfokú bíróság az ítéletében felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő értelmezésével jutott arra a helytálló következtetésre, hogy az adóhatóság jogszerűen utasította el a felperes kérelmét, annak jogszerűtlenségét az alapelvi rendelkezésekre történő hivatkozások nem alapozták meg.

[23] A fentiekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[24] *Önmagában az Air. 2-4. §-aiban előírt alapelvi rendelkezések vitatása nem vezethet a döntés megsemmisítéséhez, ha az adóvégrehajtásra vonatkozó tételes szabályok betartásra kerülnek.*

Záró rész

[25] A sikertelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes köteles az alperes részére megfizetni a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a Pp. 83. § (1) bekezdésére figyelemmel a 81. § (1) bekezdése szerintifelülvizsgálati eljárási költséget, ami a rendelkező részben a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 23.) IM rendelet 3. §-a alapján, a perben kifejtett jogtanácsosi tevékenység mértékére figyelemmel került megállapításra.

[26] A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdésének d) pontja és 50. § (1) bekezdése alapján 70.000 forint, amelynek megfizetésére a Kúria a pereszes felperest kötelezte, a Pp. 102. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint.

[27] A felülvizsgálati eljárási illetéket a jogszabályi előírásoknak megfelelően, az 10032000-01070044-09060018 számú, NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számlára kell az esedékesség napjáig megfizetni. A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

[28] A Kúria a fizetendő illeték esedékessége idejét az Itv. 78. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján állapította meg, továbbá határozatában rögzítette a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. § (2) bekezdés a)-e) pontjában meghatározott kötelező tartalmi elemeket.

[29] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felperes kérelme alapján tárgyaláson bírálta el.

[30] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2023. szeptember 28.

Dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke

Dr. Heinemann Csilla s.k.

előadó bíró

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.

bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

bíró

Huszárné dr. Oláh Éva s.k.

bíró